

Pravice žrtev kaznivih dejanj v kazenskem postopku - Italija

Kot **žrtev kaznivega dejanja** oziroma oškodovanec boste obravnavani, če ste imetnik **zakonite pravice**, ki jo varujejo kazenski predpisi in je bila kršena z ravnanjem, ki se na podlagi nacionalne zakonodaje šteje za kaznivo dejanje, kar pomeni, da ste utrpeli škodo, ki je *bistveni* del kaznivega dejanja.

Na podlagi kaznivega dejanja ste civilnopravno oškodovani, kadar utrpíte premoženjsko ali nepremoženjsko škodo, ki je posledica kaznivega dejanja. Ponavadi je žrtev kaznivega dejanja in oseba, ki je utrpela civilno škodo, ista oseba, razen v primeru umora, ko je žrtev umorjena oseba, njeni družinski člani pa so utrpeli škodo na podlagi storjenega kaznivega dejanja, zato imajo pravico vložiti tožbo pred sodiščem in zahtevati povračilo nastale škode.

Kot žrtvi kaznivega dejanja ali civilni stranki vam predpisi priznavajo različne pravice pred postopkom, med njim ali po koncu postopka.

Kazenski postopek se v Italiji začne s predhodno preiskavo, ki jo izvede kriminalistična policija in državno tožilstvo. Po končani preiskavi lahko državni tožilec vloži obtožnico ali preiskovalnemu sodniku (*giudice per le indagini preliminari, GIP*) predlaga, naj ustavi pregon. V zvezi z nekaterimi kaznivimi dejanji se postopek ne more začeti, če kot žrtev ne podate ovadbe pri organih za kazenski pregon ali sodišču.

Med prvostopenjskim postopkom sodnik preuči zbrane dokaze in odloči o morebitni krivdi obtoženca. Postopek se konča z obsodbo ali oprostivijo obtoženca. Zoper odločbo sodišča je mogoče vložiti pritožbo pri sodišču višje stopnje.

Kot žrtev imate lahko v kazenskem postopku pomembno vlogo, zato vam je na voljo celoten sklop pravic. V postopku lahko sodelujete kot žrtev (oškodovanec) **brez posebnega pravnega položaja ali pa imate aktivnejšo vlogo, s tem ko uveljavljate premoženjskopravni zahtevek**.

Za informacije, ki jih potrebujete, kliknite na spodnje povezave

- [☞ 1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja](#)
- [☞ 2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem](#)
- [☞ 3 - Moje pravice po sojenju](#)
- [☞ 4 - Nadomestilo](#)
- [☞ 5 - Moje pravice do podpore in pomoči](#)

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

1 - Moje pravice kot žrtve kaznivega dejanja

Katere informacije bom pridobil od organov po storitvi kaznivega dejanja, vendar pred njegovo prijavo (tj. policija, državni tožilec)?

Državno tožilstvo in oddelek kriminalistične policije vam morata ob prejemu obvestila o kaznivem dejanju sporočiti, da imate kot oškodovanec pravico imenovati zagovornika za uveljavljanje svojih pravic in da imate pravico dostopa do pravne pomoči, ki jo zagotavlja italijanska država (člen 101 italijanskega zakonika o kazenskem postopku (*Codice di procedura penale*)).

Ob prvem stiku z organi, pristojnimi za pregon, se vam v jeziku, ki ga razumete, zagotovijo informacije o:

- postopku za vložitev prijave ali ovadbe, vaši vlogi v preiskavi in sojenju, vaši pravici do obveščeniosti o datumu in kraju sojenja ter o vsebini obtožnice; če se postopku pridružite kot civilna stranka, pa tudi o vaši pravici do obveščanja o sodbi, kar zajema tudi povzetek sodbe;
- vaši upravičenosti do pravnega nasveta in pomoči, ki ju plača italijanska država;
- tem, kako uveljavljati svojo pravico do storitev tolmačenja in prevajanja listin v zadevi;
- vseh zaščitnih ukrepov, ki so vam na voljo;
- vaših pravicah na podlagi zakona, če ne prebivate v tisti državi članici EU, kjer je bilo storjeno kaznivo dejanje;
- povračilu kakršnih koli izdatkov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v kazenskem postopku;
- možnosti zahtevanja odškodnine za poškodbo ali škodo, ki ste jo utrpeli zaradi kaznivega dejanja;
- možnosti zaključka postopka z umikom ovadbe ali na podlagi mediacije;
- pravicah, ki jih imate v postopku, kadar obdolženec zahteva pogojni odlog postopka ali kadar se uporablja odpustitev kazni zaradi kaznivega dejanja majhnega pomena;
- zdravstvenih ustanovah v bližini, možnostih nastanitve, sprejemnih centrih in zavetiščih.

(Člen 90bis zakonika o kazenskem postopku)

Ne živim v državi EU, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno (državljeni EU in nedržavljeni EU). Kako so zaščitene moje pravice?

Če ne govorite ali ne razumete italijansko, imate ob vložitvi prijave ali ovadbe pri državnem tožilstvu pri okrožnem sodišču prve stopnje (*tribunale*) pravico uporabljati jezik, ki ga razumete. Prav tako lahko zahtevate prevod potrditve prejema prijave ali ovadbe v jezik, ki ga razumete (člen 107ter smernic za izvajanje zakonika o kazenskem postopku (*Disposizioni di Attuazione del Codice di Procedura Penale*)).

Če imate v Italiji prebivališče ali stalno prebivališče, državni tožilec prijavo ali ovadbo glede kaznivega dejanja, storjenega v drugi državi članici Evropske unije, pošlje generalnemu državnemu tožilcu pri pritožbenem sodišču (*Corte di appello*), ki jo nato posreduje pristojnemu pravosodnemu organu (člen 108ter smernic za izvajanje zakonika o kazenskem postopku).

Glej tudi:

- člene od 1 do 5 [zakonodajne uredbe \(Decreto Legislativo\) št. 204 z dne 9. novembra 2007](#) (izvajanje Direktive Sveta 2004/80/ES, ki se nanaša na odškodnino za žrtve kaznivih dejanj);
- člene od 2 do 6 [uredbe št. 222 z dne 23. decembra 2008](#) (izvajanje zakonodajne uredbe št. 204/2007), člen 11 [zakona št. 122 z dne 7. julija 2016](#) (evropski zakon 2015–2016 – odškodnina za žrtve nasilnih kaznivih dejanj).

Če prijavim kaznivo dejanje, katere informacije bom prejel?

Ob prvem stiku z organi, pristojnimi za pregon, se vam v jeziku, ki ga razumete, zagotovijo informacije o:

- vaši pravici do obveščeniosti o stanju postopka in o vnosih v uradni register prijavljenih kaznivih dejanj;
- vaši pravici do obveščeniosti o zahtevi za zaključek postopka;
- tem, kako izpodbijati kakršne koli kršitve vaših pravic;
- organih, pri katerih lahko prejmete informacije o svoji zadevi;
- povračilu kakršnih koli izdatkov, ki nastanejo zaradi sodelovanja v kazenskem postopku.

V postopku zaradi nasilnih kaznivih dejanj zoper telo vas bo oddelek kriminalistične policije na vašo zahtevo takoj obvestil o pripravah na izpustitev obdolženca ali na končanje izvajanja sklepa o pridržanju; prav tako pa boste na enak način in pravočasno obveščeni, če obdolženec pobegne iz pridržanja pred sojenjem ali iz zapora ter če namenoma krši sklep o pridržanju, razen če bi to pomenilo dejansko tveganje za storilca (člen 90ter zakonika o kazenskem postopku).

Ali sem upravičen do brezplačnega tolmačenja ali prevajanja (ko se obrnem na policijo ali druge organe ali med preiskavo in sojenjem)?

Organ, pristojen za pregon, imenuje prevajalca, če je potreben prevod listine v tuji jezik ali narečje, ki ga ni mogoče razumeti brez težav, ali tolmača, kadar želite ali morate dati izjavo in ne govorite italijansko. Izjavo je mogoče dati tudi pisno in jo priložiti prijavi, s prevodom, ki ga zagotovi prevajalec.

Organ na lastno pobudo, kadar je to ustrezno, imenuje tolmača, če ne govorite ali razumete italijansko in morate predložiti dokaze ter kadar želite sodelovati na obravnavi in ste zahtevali pomoč tolmača.

Če je mogoče, se lahko pomoč tolmača zagotovi tudi prek tehnologije za komuniciranje na daljavo, če fizična prisotnost tolmača ni potrebna za ustrezno uveljavljanje vaših pravic ali celovito razumevanje postopka.

Če ne govorite ali razumete italijansko, imate pravico do brezplačnega prevoda listin ali njihovega dela, ki vsebujejo informacije, ki se nanašajo na uveljavljanje vaših pravic. Prevodi se lahko zagotovijo ustno ali v obliki povzetka, če organ, pristojen za pregon, meni, da to ne bi pomenilo posega v vaše pravice (člen 143bis zakonika o kazenskem postopku).

Če ne govorite ali ne razumete italijansko, imate ob vložitvi prijave ali ovadbe pri državnem tožilstvu pri okrožnem sodišču prve stopnje pravico uporabljati jezik, ki ga razumete. Prav tako lahko zahtevate prevod potrditve prejema prijave ali ovadbe v jezik, ki ga razumete (člen 107ter smernic za izvajanje zakonika o kazenskem postopku).

Kako organi zagotavljajo, da jih bom razumel in da me bodo oni razumeli (če sem otrok ali invalid)?

Organ, pristojen za pregon, imenuje prevajalca, če je potreben prevod listine v tuji jezik ali narečje, ki ga ni mogoče razumeti brez težav, ali tolmača, kadar želite ali morate dati izjavo in ne govorite italijansko. Če ste mladoletnik, lahko sodnik, tudi na lastno pobudo, zahteva mnenje izvedenca, če obstaja negotovost glede vaše starosti (pri tem velja, da se v primeru dvoma zaradi uporabe postopkovnih smernic šteje za mladoletnika). Z izvedencem se lahko ugotavlja tudi vaša invalidnost.

Člen 351(1-ter) zakonika o kazenskem postopku

V postopku zaradi kaznivih dejanj na podlagi členov 572, 600, 600-bis, 600-ter, 600-quater, 600-quater.1, 600-quinquies, 601, 602, 609-bis, 609-quater, 609-quinquies, 609-octies, 609-undecies in 612-bis italijanskega kazenskega zakonika si mora oddelek kriminalistične policije, kadar pridobiva dokaze od mladoletnikov, zagotoviti pomoč usposobljenega psihologa ali otroškega psihiatra, ki ga imenuje državno tožilstvo. Enako velja, kadar se dokazi pridobivajo od odraslih v posebno ranljivem stanju. V vsakem primeru se zagotovi, da posebno ranljivi posamezniki, kadar se od njih pridobivajo dokazi, nimajo nobenega stika s preiskovancem in jim pričanja ni treba ponavljati, razen če je to nujno za potek preiskave.

Člen 362(1bis) zakonika o kazenskem postopku

V postopku zaradi kaznivih dejanj na podlagi člena 351(1ter) si mora državno tožilstvo, kadar pridobiva dokaze od mladoletnikov, zagotoviti pomoč strokovnjaka iz psihologije ali otroške psihiatrije. Enako velja, kadar se dokazi pridobivajo od odraslih v posebno ranljivem stanju. V vsakem primeru se zagotovi, da posebno ranljivi posamezniki, kadar se od njih pridobivajo dokazi, nimajo nobenega stika s preiskovancem in jim pričanja ni treba ponavljati, razen če je to nujno za potek preiskave.

Člen od 498(4) do (4quater) zakonika o kazenskem postopku

4. Mladoletnike kot priče zaslišuje razpravljajoči sodnik, kar zajema tudi vprašanja in ugovore strank. Pri zaslišanju si lahko razpravljajoči sodnik zagotovi pomoč enega od sorodnikov mladoletnika ali usposobljenega otroškega psihologa. Če razpravljajoči sodnik po zaslišanju strank meni, da neposredno postavljanje vprašanj mladoletniku temu ne bo povzročilo stiske, odredi, da se pričanje nadaljuje, kot je navedeno v predhodnih odstavkih. Med zaslišanjem se lahko taka odredba umakne.

4bis Uporablja se postopek iz člena 398(5bis), če tako zahteva ena od strank ali če razpravljajoči sodnik meni, da je to potrebno.

4-ter V postopkih zaradi kaznivih dejanj na podlagi členov 572, 600, 600-bis, 600-ter, 600-quater, 600-quinquies, 601, 602, 609-bis, 609-ter, 609-quater, 609-octies in 612-bis italijanskega kazenskega zakonika se žrtve kaznivih dejanj, ki so mladoletniki ali odrasli z duševno boleznijo, na svojo zahtevo ali na zahtevo njihovega zagovornika zaslišijo z uporabo ogledala in internega komunikacijskega sistema.

4quater Brez poseganja v predhodno navedeno velja, da če je oškodovanec v posebno ranljivem stanju in ga je treba zaslišati, sodnik na zahtevo žrtve ali njenega zagovornika odredi uporabo zaščitnih ukrepov.

Člen 398(5quater) zakonika o kazenskem postopku

Brez poseganja v odstavek 5ter se uporabljajo določbe člena 498(4quater), če je oškodovanec v posebno ranljivem stanju in ga je treba zaslišati.

Službe za podporo žrtvam

Kdo zagotavlja podporo žrtvam?

Podpora žrtvam kaznivih dejanj zagotavljajo zdravstvene ustanove v regiji, ustanove za nastanitev, sprejemni centri, zavetišča in druge ustanove, ki jih vodijo lokalne in regionalne organizacije. Na splošno velja, da imajo številne regije mrežo združenj, ki jih

sestavljajo lokalne organizacije, državna tožilstva, okrožna sodišča in zdravstvene službe, ki zagotavljajo brezplačno podporo žrtvam vseh vrst kaznivih dejanj.

Ali me bo policija samodejno usmerila na službe za podporo žrtvam?

Da. Zlasti če ste žrtev nekaterih vrst kaznivih dejanj (npr. trgovine z ljudmi, zlorabe v družini, spolnega napada), so na voljo dobro organizirane organizacije, ki sodelujejo s službami za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in vam zagotovijo informacije o sprejemnih centrih ali ustanovah za nastanitev, ki so vam na voljo.

Kako je zaščiten moja zasebnost?

Če ste posebno ranljivi, se v vsakem primeru zagotovi, da med pridobivanjem dokazov ne boste imeli nobenega stika s preiskovancem in vam pričanja ne bo treba ponavljati, razen če je to nujno za potek preiskave.

Poleg tega zakonodajna uredba št. 196 z dne 30. junija 2003 (zakonik o varovanju osebnih podatkov) vsebuje posebna pravila o obdelavi pravosodnih podatkov, katerih cilj je varstvo njihove zaupnosti in zaščita. Pri tem pa velja, da kadar kot žrtev postanete oškodovanec v kazenskem postopku, morate pričati pred sodiščem. Zakonik vsebuje pravila o tem, kako mora to potekati, njihov cilj pa je preprečiti ponavljajoča pričanja (predhodna obravnava – *incidente probatorio*), in pravila za zaščito pravice, ki jo imate kot žrtev, tj. preprečiti vsakršen stik s preiskovancem oziroma obdolženim. Če ste žrtev, mlajša od 18 let, se vaša slika in ime ne smeta objaviti v časopisu. Glede imena to velja tudi za žrtve, stare 18 let in več. Namen tega je preprečiti razširjanje vaših osebnih podatkov in informacij, na podlagi katerih bi vas bilo mogoče identificirati.

Ali moram pred uporabo podpore žrtvam kaznivo dejanje prijaviti?

Dostop do podpore žrtvam ni odvisen od prijave kaznivega dejanja.

Moja osebna zaščita, če sem v nevarnosti

Katere vrste zaščite so na voljo?

V nekaterih okoliščinah, ki jih določa zakon (člena 273 in 274 zakonika o kazenskem postopku) in ki lahko med drugim zajemajo tudi nevarne situacije, v katerih se lahko znajdete kot oškodovanec (zlasti nevarnost na podlagi možnosti, da se bo storilec še naprej nezakonito vedel), lahko pravosodni organ za storilca odredi nadzorne ukrepe. Lahko je na primer takoj odstranjen iz skupnega bivališča; lahko se mu prepove obisk krajev, ki jih pogosto obiskujete, ali pa se mu prepove bivanje na določenih krajih. Poleg tega se lahko za storilca odredi hišni pripor ali pridržanje pred sojenjem.

Pravico imate do obveščeniosti o zahtevah za odpravo ali nadomestitev nadzornih ukrepov, izrečenih storilcu, do predložitve ugovora v dveh dneh ali do predložitve izjave (člen 299 zakonika o kazenskem postopku). Prav tako imate pravico do obveščeniosti o sodnih odločbah o spremembi, odpravi ali nadomestitvi nadzornih ukrepov, izrečenih osumljencu.

Če ste posebno ranljivi, mladoletnik ali žrtev nekaterih vrst kaznivih dejanj, se lahko izrečejo nadaljnji postopkovni previdnostni ukrepi, zlasti:

- če ste posebno ranljivi, se v vsakem primeru zagotovi, da med pridobivanjem dokazov ne boste imeli nobenega stika s preiskovancem in vam pričanja ne bo treba ponavljati, razen če je to nujno potrebno;
- če ste mladoletnik in mora oddelek kriminalistične policije od vas pridobiti dokaze, si mora pri tem zagotoviti pomoč usposobljenega psihologa ali otroškega psihiatra, ki ga imenuje državno tožilstvo (člen 351(1ter) zakonika o kazenskem postopku);
- če ste mladoletnik in mora državno tožilstvo od vas pridobiti dokaze, si mora zagotoviti pomoč usposobljenega psihologa ali otroškega psihiatra. Če ste posebno ranljivi, se v vsakem primeru zagotovi, da med pridobivanjem dokazov ne boste imeli nobenega stika s preiskovancem in vam pričanja ne bo treba ponavljati, razen če je to nujno za potek preiskave (člen 362(1-bis) zakonika o kazenskem postopku);
- mladoletne priče zasliši razpravljajoči sodnik, pri čemer si lahko zagotovi pomoč enega od sorodnikov mladoletnika ali usposobljenega otroškega psihologa (člen 498 zakonika o kazenskem postopku);
- če je ena od strank, ki jo je treba zaslišati, mladoletnik ali če razpravljajoči sodnik meni, da je to potrebno, lahko sodišče na zahtevo ene od strank izda odredbo, s katero določi kraj, čas in posebne postopke za izvedbo predhodne obravnave, kadar je to potrebno in ustrezno za zaščito vpletenih oseb. Obravnava lahko poteka tudi zunaj sodišča prve stopnje, sodišče pa lahko uporabi posebne prostore ali, če ti niso na voljo, zaslišanje opravi tudi na domu priče;
- pričanja priče se v celoti posnamejo s fonografskimi ali avdiovizualnimi mediji. Če snemalna oprema ali tehnično osebje ni na voljo, se zagotovi strokovno poročilo ali tehnično svetovanje;

- v zadevah, ki se nanašajo na nasilna kazniva dejanja, se žrtve kaznivih dejanj, ki so mladoletniki ali odrasli z duševno boleznijo, na svojo zahtevo ali na zahtevo njihovega zagovornika zaslišijo z uporabo ogledala in internega komunikacijskega sistema.

Kdo mi lahko zagotovi zaščito?

(Glej zgoraj.)

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo storilec kaznivega dejanja povzročil nadaljnjo škodo?

Če so potrebne posebne varnostne zahteve, zakon zahteva, da se glede žrtev kaznivih dejanj opravi individualna ocena, s katero se opredeli, ali in koliko bi jim med postopkom koristili posebni ukrepi. Če ste mladoletnik in/ali posebno ranljiva oseba, se vam nameni posebna skrb. Sodnik odloči, ali se vam med kazenskim postopkom zagotovijo ustrezni zaščitni ukrepi. Med preiskavo se morajo zaslišanja z vami opraviti na primernem kraju, voditi pa jih morajo usposobljeni strokovnjaki. Če so med žrtvami mladoletniki, je treba obvestiti sodišče za mladoletnike, ki oceni razmere in zaščitne ukrepe. Sodišče prve stopnje lahko omeji storilčevo svobodo (pripor, prepoved obiskovanja krajev, ki jih pogosto obiskujete, odstranitev iz skupnega bivališča) in vas tako zaščiti pred nadaljnjimi kaznivimi dejanji. O uporabi takih ukrepov morate biti obveščeni (člen 282-querter zakonika o kazenskem postopku). Zahtevate lahko, da sodnik storilcu ob izdaji odredbe o odstranitvi iz skupnega bivališča ali pozneje odredi tudi plačilo preživnine (člen 282bis zakonika o kazenskem postopku). Ustrezna glavna policijska postaja v posamezni provinci (*Questura*) ima urad s podobnimi pooblastili.

Ali bo izvedena ocena, če obstaja tveganje, da mi bo kazenskopравни sistem povzročil nadaljnjo škodo (med preiskavo in sojenjem)?

Žrtve nasilnih kaznivih dejanj, če so mladoletniki ali osebe v posebno ranljivem stanju, imajo pravico pričati ob uporabi zaščitnih ukrepov. Zlasti se lahko med preiskavo ali sojenjem prepreči vaš stik s storilcem. Poleg tega je mogoče, če ste posebno ranljivi, uporabiti avdiovizualne posnetke vašega pričanja, tudi kadar to ni nujno potrebno.

Smernice glede odstopa zadeve

(člen 413 zakonika o kazenskem postopku): Vloga, ki jo vložijo preiskovanec ali žrtev kaznivega dejanja

1. Preiskovanec ali žrtev kaznivega dejanja lahko pri generalnem državnem tožilcu vložijo vlogo za izdajo sklepa o odstopu zadeve na podlagi člena 412(1) (če se državno tožilstvo odloči, da ne bo začelo pregona, ali če ne zahteva zaključka zadeve v zakonskem roku ali roku, ki ga podaljša sodnik).
2. Če se odredi odstop zadeve, generalni državni tožilec izvede potrebno predhodno preiskavo in predloži vse zahteve v 30 dneh od predložitve vloge, kot je navedeno v členu 412(1).

Kakšna zaščita je na voljo za posebno ranljive osebe?

Posebna ranljivost žrtve lahko med drugim izhaja iz starosti in kakršne koli fizične ali psihološke pomanjkljivosti, iz vrste kaznivega dejanja ter postopkov in okoliščin zadevnega primera. Pri oceni ranljivosti se upošteva, ali gre za nasilno kaznivo dejanje zoper telo ali za kaznivo dejanje iz sovraštva na podlagi rase, ali se nanaša na organizirani kriminal ali terorizem, kar zajema tudi mednarodno raven, ali trgovino z ljudmi, ali je kaznivo dejanje posledica diskriminacije in ali je žrtev čustveno, psihološko ali ekonomsko odvisna od storilca (člen 90 quater zakonika o kazenskem postopku).

Če ste posebno ranljivi, je v vsakem primeru mogoče uporabiti avdiovizualne posnetke vašega pričanja, tudi kadar to ni nujno potrebno.

ZAHTEVE GLEDE DOKAZOVANJA V POSEBNIH PRIMERIH – če gre za kaznivo dejanje zlorabe družinskega člana ali partnerja, suženjstvo, otroško prostitucijo, otroško pornografijo, virtualno pornografijo, turistične pobude s ciljem izkoriščanja otroške prostitucije, trgovino z ljudmi, nakup in prodajo sužnjev, spolni napad, hujše kaznivo dejanje, spolni odnos z mladoletnikom, skupinski spolni napad, nagovarjanje mladoletnikov in zalezovanje, vi pa ste v posebno ranljivem stanju in morate pričati, velja, da če ste že bili zaslišani na predhodni obravnavi ali v navzkrižnem zaslišanju z osebo, zoper katero se bodo navedene izjave uporabile, ali če obstajajo pisni zapisi vaših izjav, se vaše pričanje zahteva le, če se nanaša na dejstva in okoliščine, ki se razlikujejo od tistih iz vaših prejšnjih izjav, ali če sodnik ali ena od strank meni, da je to potrebno na podlagi posebnih zahtev.

PRIDOBIVANJE DOKAZOV – če mora oddelek kriminalistične policije pridobiti dokaze od žrtev v posebno ranljivem stanju, tudi če so starejše od 18 let, si mora zagotoviti pomoč usposobljenega psihologa ali otroškega psihiatra, ki ga imenuje državno tožilstvo. V vsakem primeru se zagotovi, da posebno ranljivi posamezniki med pridobivanjem dokazov nimajo nobenega stika s preiskovancem in jim pričanja ni treba ponavljati, razen če je to nujno za potek preiskave (člen 351(1-ter)).

ZBIRANJE DOKAZOV – če mora državno tožilstvo pridobiti dokaze od žrtev v posebno ranljivem stanju, tudi če so starejše od 18 let, si mora zagotoviti pomoč usposobljenega psihologa ali otroškega psihiatra. V vsakem primeru se zagotovi, da posebno

ranljivi posamezniki med pridobivanjem dokazov nimajo nobenega stika s preiskovancem in jim pričanja ni treba ponavljati, razen če je to nujno za potek preiskave (člen 362(1-bis)).

ZASLIŠANJE PRIČ – vaše zaslišanje kot priče, vključno z vprašanji in nasprotnimi trditvami strank, vodi razpravljajoči sodnik. Pri zaslišanju si lahko razpravljajoči sodnik zagotovi pomoč enega od vaših sorodnikov ali usposobljenega otroškega psihologa. Če razpravljajoči sodnik po zaslišanju strank meni, da vam neposredno postavljanje vprašanj ne bo povzročilo stiske, odredi, da se pričanje nadaljuje, kot je navedeno v predhodnih odstavkih. Med zaslišanjem se lahko taka odredba umakne (člen 498 zakonika o kazenskem postopku).

Uporablja se postopek iz člena 398(5-bis) (predhodna dokazna obravnava, glej v nadaljevanju), če ena od strank tako zahteva ali če razpravljajoči sodnik meni, da je to potrebno.

PREDHODNA DOKAZNA OBRAVNAVA – (člen 398(5-bis)) Uporabijo se naslednji postopki, če ena od strank tako zahteva ali če razpravljajoči sodnik meni, da je to potrebno: če gre za kaznivo dejanje zlorabe družinskega člana ali partnerja, suženjstvo, otroško prostitucijo, otroško pornografijo, virtualno pornografijo, turistične pobude s ciljem izkoriščanja otroške prostitucije, trgovino z ljudmi, nakup in prodajo sužnjev, spolni napad, hujše kaznivo dejanje, spolni odnos z mladoletnikom, skupinski spolni napad, nagovarjanje mladoletnikov ali zalezovanje, med osebami, od katerih se pridobivajo dokazi, pa so odrasli v posebno ranljivem stanju, lahko sodišče izda odločbo, v kateri opredeli kraj, čas in posebne postopke glede dokazne obravnave, kadar je to potrebno in ustrezno zaradi zaščite vpletenih oseb. Obravnava lahko poteka tudi zunaj sodišča prve stopnje, sodišče pa lahko uporabi posebne prostore, če ti niso na voljo, pa lahko zaslišanje opravi tudi na domu priče. Pričanja priče se v celoti posnamejo s fonografskimi ali avdiovizualnimi mediji. Če snemalna oprema ali tehnično osebje ni na voljo, se zagotovi strokovno poročilo ali tehnično svetovanje. Pripravi se tudi pisno poročilo o zaslišanju v obliki povzetka. Prepis posnetka se pripravi le na zahtevo strank.

Če ste v posebno ranljivem stanju in vas je treba zaslišati, sodnik odredi uporabo zaščitnih ukrepov, če sami ali vaš zagovornik tako zahtevate (člen 498(4-quater) zakonika o kazenskem postopku).

Državno tožilstvo lahko v postopkih, ki se nanašajo na zgoraj navedena kazniva dejanja, tudi na vašo zahtevo ali zahtevo preiskovanca zahteva vaše pričanje na predhodni obravnavi, tudi v zadevah, v katerih se to ne zahteva. Če ste v posebno ranljivem stanju, lahko državno tožilstvo, tudi na vašo zahtevo ali zahtevo preiskovanca, zahteva vaše pričanje na predhodni obravnavi (člen 392 zakonika o kazenskem postopku).

Zbiranje dokazov, pri katerem se zahteva sodelovanje žrtev v posebno ranljivem stanju, se lahko izvede v varnem postopku v okviru predhodne obravnave, cilj tega instrumenta pa je med drugim preprečiti nadaljnjo škodo žrtvi (sekundarna viktimizacija) zaradi stalne vpletenosti v sodni postopek.

PRAVNA POMOČ – če ste žrtev kaznivih dejanj, ki se nanašajo na zlorabo družinskega člana ali partnerja, pohabljanje ženskih spolovil, spolni napad, spolni odnos z mladoletnikom, skupinski spolni napad in zalezovanje, ste **vedno** upravičeni do brezplačne pravne pomoči, tudi če vaši prihodki presegajo zakonsko določeno mejo upravičenosti do navedene pomoči. Če ste mladoletnik, velja enako, če ste žrtev kaznivih dejanj, ki se nanašajo na podložitvo ali suženjstvo, otroško prostitucijo, otroško pornografijo, turistične pobude s ciljem izkoriščanja otroške prostitucije, trgovino z ljudmi, nakup in prodajo sužnjev ter napeljevanje mladoletnikov h kaznivim dejanjem.

Sem mladoletna oseba – ali imam posebne pravice?

(Glej zgoraj.)

Moj družinski član je umrl zaradi kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

Če je žrtev kaznivega dejanja pokojna, pravice, ki ji ima ta na podlagi zakona, uveljavljajo njeni najbližji sorodniki.

(Člen 90(3) zakonika o kazenskem postopku.)

Moj družinski član je bil žrtev kaznivega dejanja – kakšne so moje pravice?

(Glej zgoraj.)

Ali mi je zagotovljen dostop do mediacije? Kakšni so pogoji za dostop do mediacije? Ali bom v času mediacije na varnem?

Mediacija v kazenskem pravu temelji na zakonodajni uredbi št. 274/2000, ki žrtvi omogoča vložitev neposredne tožbe zoper storilca in zahtevka za odškodnino za poseganje v njene interese. To možnost je mogoče izkoristiti le v zvezi s kaznivimi dejanji, za katera se lahko vloži ovadba (manj huda kazniva dejanja).

Za začetek in izvedbo mediacije v kazenskem pravu je potrebno soglasje strank, da se lahko doseže zadovoljiv sporazum. Mirovni sodnik mora med postopkom spodbujati spravo med strankama, kolikor je to mogoče. Kazniva dejanja v pristojnosti mirovnega sodnika, ki so po naravi primerna za mediacijo, vključujejo: klevetanje, obrekovanje, navadno nasilništvo, napad, manjše osebne poškodbe, vandalizem.

Poleg tega se lahko stranke v kazenskem postopku ali njihovi zagovorniki obrnejo neposredno na urad za mediacijo, in sicer na podlagi alternativne opredelitve kazenskega postopka v pristojnosti mirovnega sodnika, kot je določeno v členu 35 zakonodajne uredbe št. 274/2000, ali na podlagi sodbe, da je kaznivo dejanje ugasnilo zaradi popravnih ukrepov storilca.

Za kazniva dejanja, v zvezi s katerimi lahko vložite ovadbo, lahko z vlogo zahtevate izdajo poziva posamezniku, osumljenemu storitve kaznivega dejanja, naj se zgleda pred mirovnim sodnikom. Vlogo morate podpisati sami kot oškodovanec ali pa jo podpiše vaš pravni zastopnik, podpisati pa jo mora tudi vaš zagovornik. Vaš podpis potrjuje vaš zagovornik. Če ste mladoletnik, mlajši od 14 let, duševno bolni ali če nimate ustrezne sposobnosti, vlogo podpiše vaš starš, skrbnik, ki ima popolno ali delno skrbništvo, ali skrbnik za posebni primer. Vložitev vloge ima isti učinek kot vložitev ovadbe (člen 21).

Vložitev vloge: vlogo je treba najprej poslati državnemu tožilstvu na sekretariat, nato pa jo mora vlagatelj s priloženim dokazom o navedeni dostavi vložiti v vložišču sodišča lokalnega mirovnega sodnika, in sicer v treh mesecih od prijave kaznivega dejanja. Če ste glede istega dogodka že vložili ovadbo, morate to v vlogi navesti, priložiti kopijo ovadbe in drugo kopijo vložiti pri sekretariatu državnega tožilstva. V takem primeru mirovni sodnik zahteva pridobitev izvornika ovadbe (člen 22).

Sodelovanje v postopku kot civilna stranka: če želite v postopku sodelovati kot civilna stranka, morate to storiti ob vložitvi vloge, saj v nasprotnem primeru pravica ugasne. Obrazložena zahteva za nadomestilo ali odškodnino, ki se priloži vlogi, v bistvu pomeni pridružen postopku kot civilna stranka (člen 23).

Vloga ni dopustna:

1. če ni pravočasna;
2. če se vlogi v zadevi, ki za to ni predvidena;
3. če ne vsebuje zahtevanih informacij ali ni podpisana;
4. če opis dogodka ali opredelitev virov dokazov ne zadostujeta;
5. če ni dokazov, da je bilo obveščeno državno tožilstvo.

Zahteve državnega tožilstva (člen 25): državno tožilstvo v desetih dneh od vložitve vloge svoje zahteve predloži v vložišču sodišča mirovnega sodnika. Če meni, da vloga ni dopustna ali je očitno neutemeljena, ali če se vloga predloži mirovnemu sodniku, ki v regiji ni pristojen, državno tožilstvo poziva ne sprejme ali pa obtožnico oblikuje tako, da potrdi ali spremeni obtožbo iz vloge.

Po izteku roka mirovni sodnik nadaljuje postopek, tudi če državno tožilstvo ni vložilo zahtev. Če ne meni, da vloga ni dopustna, da je očitno neutemeljena in da je v njegovi pristojnosti, v 20 dneh od vložitve vloge izda odredbo, s katero stranke pozove na obravnavo.

Vloga, ki jo vlogi eden od več oškodovancev, drugim ne preprečuje sodelovanja v postopku, ob pomoči zagovornika, pri tem pa imajo ti enake pravice kot primarni vložnik. Oškodovanci, ki sodelujejo v postopku, lahko pred začetkom obravnave vložijo skupno civilno tožbo. Če se oškodovanci obravnave ne udeležijo in jim je bila odredba ustrezno vročena, se šteje, da so se odpovedali pravici do vložitve ovadbe ali da so jo umaknili, če je bila že vložena.

Obravnava pred sodiščem: državno tožilstvo ali vi kot oškodovanec morate vsaj sedem dni pred datumom obravnave pred sodiščem v vložišču sodišča mirovnega sodnika vložiti poziv na obravnavo in priložiti ustrezna obvestila.

Če gre za kaznivo dejanje, glede katerega je mogoče vložiti ovadbo, sodnik spodbuja spravo med strankama. V takem primeru lahko sodnik obravnavo odloži za največ dva meseca, če bi bilo to koristno za spravo, in po potrebi uporabi storitve mediacije, ki jih zagotavljajo javni ali zasebni centri in ustanove v regiji. V vsakem primeru pa velja, da izjav strank, ki so jih te dale med postopkom sprave, nikakor ni mogoče uporabiti med sojenjem (člen 29).

Če se doseže poravnava, se pripravi poročilo, s katerim se potrdi umik ovadbe ali odpoved vloge ter sprejetje navedenega. Odpoved vloge ima enak učinek kot umik ovadbe.

Posledica mediacije je lahko umik ovadbe, kar pomeni izjavo, da je bila zadeva opuščena zaradi pomanjkanja tožbenega temelja. Poleg tega je lahko posledica pozitivnega izida mediacije, v kateri se lahko sklenuje dogovor o odškodnini za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, sodba, da je kaznivo dejanje ugasnilo kot posledica odškodnine, ki jo storilec zagotovi še pred obravnavo pred sodiščem, ali zaradi kaznivega dejanja majhnega pomena.

Kje lahko najdem zakonodajo, ki določa moje pravice?

Pravila o zaščiti žrtev je mogoče najti v zakoniku o kazenskem postopku, [zakonodajni uredbi št. 212 z dne 15. decembra 2015](#) o izvajanju Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj, [za zakonodajni uredbi št. 204 z dne 9. novembra 2007](#), [uredbi št. 222 z dne 23. decembra 2008](#) (o izvajanju zakonodajne uredbe št. 204/2007), členu 11 [zakona št. 122 z dne 7. julija 2016](#) – evropski zakon 2015–2016 (odškodnina za žrtve nasilnih kaznivih dejanj) in v več drugih regulativnih ukrepih, ki se nanašajo na žrtve nekaterih vrst kaznivih dejanj.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

2 - Prijava kaznivega dejanja in moje pravice med preiskovanjem kaznivega dejanja ali med sojenjem

Kako lahko prijavim kaznivo dejanje?

- Prijava je vložena, ko posameznik, ki ve za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, o tem obvesti državno tožilstvo ali uradnika oddelka kriminalistične policije. Prijava kaznivega dejanja je prostovoljna, je pa obvezna v več primerih, ki jih izrecno določa zakon. Prijava zajema bistvene podrobnosti o dogodku, v njej pa se navedejo tudi datum, ko ste izvedeli za kaznivo dejanje, in viri navedenih dokazov. Poleg tega vsebuje, če je to mogoče, osebne podatke, naslov prebivališča in vse druge podatke, na podlagi katerih bi bilo mogoče identificirati osumljenca kaznivega dejanja, ter vaše osebne podatke kot oškodovanca, pa tudi podatke o vseh osebah, ki bi lahko zagotovile pomembne informacije za ugotovitev okoliščin dogodka. Če niso predloženi nobeni uporabni podatki, na podlagi katerih bi bilo mogoče identificirati osumljenca, to ne ovira uvedbe kazenskega postopka, saj lahko vložite prijavo zoper neznane osebe, policija pa jo nato predloži ustreznemu tožilstvu in navede podrobnosti o vseh preiskovalnih ukrepih, ki so bili izvedeni za identifikacijo storilcev kaznivega dejanja.
- Ovadba je izjava, s katero posameznik, ki je žrtev kaznivega dejanja (ali njegov pravni zastopnik), izrazi željo po pregonu storilca. Nanaša se na kazniva dejanja, ki se ne preganjajo po uradni dolžnosti. Izjava mora vsebovati opis storjenega kaznivega dejanja, iz nje pa mora izhajati jasna volja ovaditelja, da se postopek nadaljuje in krivec kaznuje. Vloženo ovadbo je mogoče umakniti, razen v primeru spolnega napada ali spolnega dejanja z mladoletnikom. Ovadba se umakne, če se tudi oseba, na katero se ovadba nanaša, s tem strinja; če je ta nedolžna, si morda želi na podlagi sojenja dokazati svojo nedolžnost.
- V primeru nesporazumov med posamezniki lahko ena ali obe vpleteni strani vložita pobudo, s katero zahtevata posredovanje organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj. Oseba, pooblaščenca za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, na podlagi zahteve za uradno posredovanje pozove stranke na srečanje, na katerem poskuša doseči spravo, in o tem pripravi poročilo. Če se ugotovi, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, mora oseba, pooblaščenca za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, o tem obvestiti pravosodne organe, če pa gre za kaznivo dejanje, ki se preganja na podlagi ovadbe, lahko na zahtevo najprej poskuša doseči poravnavo spora, kar ne vpliva na vašo nadaljnjo pravico do vložitve ovadbe.

Prijave, ovadbe in pobude se vložijo pri uradih izpostav organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj (glavne policijske postaje v provincah, lokalne policijske postaje in uradi vojaške policije (*Carabinieri*)). Prijava ali pobuda se lahko vložijo tudi pri državnem tožilstvu.

Kako lahko ugotovim, v kateri fazi je moja zadeva?

Po vložitvi prijave ste obveščeni o: organih, na katere se lahko obrnete, če želite prejeti informacije o zadevi, vaši vlogi v preiskavi in sojenju, vaši pravici do obveščeniosti o datumu in kraju sojenja ter o obtožnici, če pa se postopku pridružite kot civilna stranka, pa tudi o vaši pravici do obveščeniosti o sodbi, tudi kot povzetek. Poleg tega lahko prejmete obvestila o stanju postopka in o vnosih v uradni register prijavljenih kaznivih dejanj; obveščeni boste o vseh zahtevah za zaključek zadeve, o tem, kako lahko izpodbijate kakršno koli kršitev vaših pravic, zadevo pa lahko rešite tudi z umikom ovadbe, kadar je to mogoče, ali na podlagi mediacije (člen 90bis zakonika o kazenskem postopku (*Codice di procedura penale* ali c.p.p.)).

Ali sem upravičen do pravne pomoči (med preiskavo ali sojenjem)? Pod katerimi pogoji?

Ob prvem stiku z organi, pristojnimi za pregon, se vam v jeziku, ki ga razumete, zagotovijo informacije o vaši upravičenosti do pravnega svetovanja in pomoči, katerih stroške poravnata italijanska država (člen 90-bis). V skladu s predpisi iz zakona o pomoči prikrajšanim osebam lahko vložite vlogo za pravno pomoč, katere stroški se krijejo z državnimi sredstvi (člen 98 zakonika o kazenskem postopku). Do navedene pravne pomoči, katere stroški se krijejo z državnimi sredstvi, ste lahko upravičeni tudi, če vaši prihodki ne presegajo zakonsko določenega praga. Za upravičenost do pravne pomoči, katere stroški se krijejo z državnimi sredstvi, morate pri sodišču prve stopnje predložiti ustrezno vlogo, in sicer takoj po vložitvi prijave. Državno tožilstvo mora ob koncu prve faze postopka, ki se je lahko zagovornik obrambe upravičeno udeleži, v vsakem primeru pa še pred vabilom na zaslišanje ali najpozneje ob obvestilu o zaključku predhodne preiskave preiskovanca pisno obvestiti, da mu je sodišče imenovalo zagovornika, saj se v nasprotnem primeru vsa nadaljnja dejanja štejejo za nična (člen 369-bis zakonika o kazenskem postopku).

Navedeno obvestilo mora vsebovati:

(a) informacije, da mora obramba v kazenskem postopku obvezno imeti strokovnega zagovornika, in informacije o pravicah, ki jih ima preiskovanec po zakonu;

(b) ime zagovornika, ki ga imenuje sodišče, njegov naslov in telefonsko številko;

(c) informacije o tem, da ima obdolženi pravico imenovati svojega zagovornika in da ga bo, če tega ne stori, med preiskavo zastopal zagovornik, ki ga imenuje sodišče;

(d) navedbo, da bo moral plačati storitve zagovornika, ki ga imenuje sodišče, če ne izpolnjuje zahtev pridobitve pravne pomoči, katere stroški se krijejo z državnimi sredstvi, ter opozorilo, da se bo v primeru, če je razglašen za insolventnega, začel postopek izvršbe;

(d-bis) informacije o pravici do tolmača in do prevoda pomembnih listin;

(e) informacije o zahtevah glede upravičenosti do pravne pomoči, katere stroški se krijejo z državnimi sredstvi.

Brezplačna pravna pomoč je institut, ki temelji na pravici do obrambe iz člena 24 italijanske ustave in na podlagi katerega ima vsakdo pravico do pomoči v vseh fazah in na vseh ravneh pravosodnega sistema, osebam v finančnih težavah pa omogoča pomoč odvetnika in strokovnjakov, vključno s tehničnimi svetovalci, na stroške države ter oprostitev plačila sodnih stroškov. Na voljo je v kazenskih zadevah in civilnih zadevah, povezanih s kazenskimi, za dopolnilne ukrepe, kot so postopki izvrševanja kazenskih odločb, postopki glede varnosti, preprečevanja in nadzora, ter v civilnih zadevah, ki izhajajo iz kazenskih postopkov.

Upravičenost do brezplačne pravne pomoči ni na voljo le italijanskim državljanom, ampak tudi tujcem, tudi če zoper njih poteka upravni postopek izгона, če ne prebivajo v Italiji ali če so osebe brez državljanstva, ki prebivajo v Italiji.

Vse stranke postopka so upravičene do brezplačne pravne pomoči, če pa ste žrtev nekaterih spolnih kaznivih dejanj, pa se zakonske omejitve glede prihodkov ne uporabljajo.

Država prav tako ščiti mladoletnike, saj so upravičeni do brezplačne pravne pomoči, enako pa velja za osebe, zoper katere poteka predhodna preiskava, če so aretirane, pridržane ali če so jim bili pred sojenjem izrečeni ukrepi pridržanja.

Do brezplačne pravne pomoči ste upravičeni, če vaši prihodki ne presegajo zakonsko določenega praga, ki je 11 369,24 EUR, pri čemer se za vsako osebo, ki živi z vami, navedeni znesek poveča za 1 032,90 EUR.

Ali lahko zahtevam povračilo stroškov (za udeležbo v preiskavi/na sojenju)? Pod katerimi pogoji?

Brezplačna pravna pomoč, institut, ki temelji na pravici do obrambe iz člena 24 italijanske ustave, vsakomur, ki izpolnjuje zahteve (ki se nanašajo na finančne okoliščine), omogoča pomoč odvetnika in strokovnjakov, vključno s tehničnimi svetovalci, na stroške države, v vseh fazah in na vseh stopnjah pravosodnega sistema; prav tako omogoča oprostitev plačila sodnih stroškov.

Ali se lahko pritožim, če je moja zadeva zaključena še pred začetkom sodnega postopka?

Če vložite ugovor na zahtevo za zaključek zadeve, s tem zahtevate nadaljevanje predhodne preiskave. Navesti morate predmet nadaljnje preiskave in ustrezne dokaze, saj ugovor v nasprotnem primeru ni dopusten. Če vaš ugovor ni dopusten in je obvestilo o kaznivem dejanju neutemeljeno, sodnik izda utemeljeno odločbo, s katero zaključi postopek, in listine vrne državnemu tožilstvu. Če zahteva ni sprejeta, sodnik določi datum obravnave, zaprte za javnost, o katerem obvesti državno tožilstvo, vas in preiskovanca. Sodnik o razpisani obravnavi obvesti tudi generalnega državnega tožilca pri pritožbenem sodišču (*Corte di Appello*). Če sodnik na podlagi obravnave meni, da je potrebna nadaljnja preiskava, odredi njeno izvedbo državnemu tožilstvu in določi rok za njeno dokončanje, ki ga ni mogoče podaljšati. Če sodnik ne sprejme zahteve za zaključek zadeve, od državnega tožilstva zahteva, naj v desetih dneh oblikuje obtožnico. V dveh dneh po izdaji obtožnice sodnik izda odločbo, s katero določi predhodno obravnavo.

Če ste žrtev nasilnega kaznivega dejanja zoper telo, boste poleg tega vedno upravičeni, da ste obveščeni, ali je bila vložena zahteva za zaključek zadeve, tudi če tega izrecno ne zahtevate, nato pa lahko v 20 dneh od prejema takega obvestila pregledate dokumentacijo in predložite obrazloženo vlogo, s katero zahtevate nadaljevanje predhodne preiskave (člen 408(3-bis) zakonika o kazenskem postopku).

Ali sem lahko vključen v sodni postopek?

Kot žrtev kaznivega dejanja lahko imenujete zagovornika, ki bo v vašem imenu uveljavljal vaše pravice. Da si zagotovite prejemanje pisanj, do katerih ste upravičeni po zakonu, in uveljavljanje svojih posebnih pravic, morate navesti in sporočiti naslov za vročanje. Med kazenskim postopkom morate sporočiti vsako spremembo navedenega naslova. Če ste imenovali zagovornika, teh informacij ni treba sporočiti, saj bodo vsa obvestila poslana njemu.

Med preiskavo in sojenjem imate pravico vlagati vloge in navajati dokaze (člen 90-bis zakonika o kazenskem postopku). Preverjate lahko tudi vnose v uradnem registru prijavljenih kaznivih dejanj (člen 335 zakonika o kazenskem postopku). Obveščeni morate biti o izvedbi strokovnih ocen, ki jih ni mogoče ponoviti (člen 360 zakonika o kazenskem postopku). Prav tako lahko od državnega tožilstva zahtevate zbiranje dokazov na predhodni obravnavi. Ob prijavi kaznivega dejanja ali pozneje lahko zahtevate, da ste obveščeni o vseh zahtevah za odlog preiskave ali zaključek zadeve. Če želite biti obveščeni o zahtevi za odlog preiskave (člen 406 zakonika o kazenskem postopku) ali o zahtevi za zaključek zadeve (člen 408 zakonika o kazenskem postopku), morate to posebej navesti. Ko je razpisano sojenje, imate pravico, da ste obveščeni o kraju, datumu in času prve obravnave; o nadaljnjih obravnavah ne boste obveščeni, zato morate te informacije pridobiti sami pri sodišču prve stopnje. Obravnav se vam ni treba udeležiti, razen kadar pričate. Po zaključku preiskave imate pravico do vpogleda v vse listine, ki se nanašajo na zadevo, in do ustvarjanja kopij. Na splošno pa velja, da med preiskavo nimate te pravice; državno tožilstvo pa vam jo lahko odobri, če obstajajo posebni razlogi za to.

Ko je razpisano sojenje v kazenski zadevi in če ste bili prizadeti s kaznivim dejanjem, lahko zahtevate odškodnino in sodelujete v kazenskem postopku, tako da se mu pridružite kot civilna stranka.

Kakšen je moj uradni položaj v sodnem postopku? Na primer, ali sem lahko oziroma ali lahko izberem, da sem: žrtev, priča, civilna stranka ali zasebni tožilec?

Žrtev kot oseba, ki jo je kaznivo dejanje prizadelo, ima vse zgoraj navedene pravice. Poleg tega ste lahko na sojenju zaslišani kot priča, če pa imate pravico do odškodnine za škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, pa lahko v kazenskem postopku vložite civilno tožbo in se postopku pridružite kot civilna stranka.

Kakšne so moje pravice in obveznosti v tej vlogi?

Brez poseganja v zgoraj navedeno glede vaših pravic in interesov kot oškodovanec, se (če ste poleg tega tudi priča) uporabljajo naslednja pravila:

Kot priča morate nastopiti pred sodnikom in upoštevati njegova navodila glede postopkovnih zahtev ter iskreno odgovarjati na postavljena vprašanja. Niste zavezani razkriti ničesar, kar bi lahko pomenilo uvedbo kazenskega pregona zoper vas. Če se izkaže, da se obravnave na razpisani datum ne morete udeležiti, morate to pravočasno sporočiti in navesti razlog za svojo odsotnost. Če sodnik meni, da je vaša odsotnost upravičena, izda vabilo na naslednjo obravnavo. Če ste vabljeni večkrat in se obravnav ne udeležite ter ne navedete utemeljenih razlogov za to, ste lahko prisilno privedeni in vam je lahko izrečeno tudi plačilo globe, ki jo plačate uradu za globe (*cassa delle ammende*), in stroškov, ki so nastali zaradi vaše odsotnosti, v smislu člena 133 zakonika o kazenskem postopku. Na vprašanja, ki so vam postavljena, morate odgovarjati iskreno. Člen 372 zakonika o kazenskem postopku vsebuje določbe o kaznovanju prič, ki se ne odzovejo, ki dajejo lažne izjave ali ki ne navedejo, kar vedo. Če ne želite pričati ali če sodelovati kot priča, vam je lahko izrečena zaporna kazen. Priče med obravnavo ni mogoče pridržati. Če pred izrekom sodbe lažno izjavo umaknete ali potrdite resnico, vas ni mogoče obtožiti kaznivega dejanja. Če krivo pričate zato, da sebe ali bližnjega sorodnika rešite kazenske obsodbe, niste kaznovani (člen 384 zakonika o kazenskem postopku).

Ali lahko med sojenjem podam izjavo ali predlagam dokaze? Pod katerimi pogoji?

Kot žrtev kaznivega dejanja ste lahko tudi priča. Vaše izjave se lahko uporabijo kot dokaz za obsodbo obdolženega, če so objektivno in subjektivno verodostojne. Sodnik prosto presoja vaše pričanje in lahko se zgodi, da so vaši dokazi edini temelj za obsodbo obdolženega. Govoriti morate resnico, niste pa zavezani k samoobtožbi (pravica do molka). Bližnji sorodniki obdolženega niso zavezani k pričanju, razen če sami vložijo prijavo ali ovadbo ali če so sami ali njihov bližnji sorodnik žrtev kaznivega dejanja, ki je predmet postopka. Zavrnete lahko tudi odgovor na vprašanje, ki bi razkril poklicno skrivnost. Če daste izjavo v predhodni preiskavi, boste mora upravičeni do različnih zaščitnih ukrepov.

Katere informacije bom prejel med sojenjem?

(Glej zgoraj.)

Ali bom lahko imel dostop do sodnih spisov?

Državno tožilstvo v ustreznem register, ki ga vodi njegov urad, takoj vnese obvestilo o vsakem kaznivem dejanju, o katerem je bilo obveščeno ali ki ga je samo ugotovilo, hkrati ali takoj, ko je na voljo, pa vnese tudi ime osumljenca kaznivega dejanja. Če se med predhodno preiskavo spremeni pravna klasifikacija dogodka ali če se izkaže, da so podrobnosti drugačne, državno tožilstvo posodobi vnos. O vnosih so obveščeni obdolženec, žrtev in zadevni zagovorniki, če se to zahteva. Če je vložena zahteva za dostop do informacij o vnosih v uradni register prijavljenih kaznivih dejanj, sekretariat državnega tožilca zagotovi take informacije, če navedeni vnosi obstajajo in če nič ne preprečuje razkritja. V nasprotnem primeru navede, da vnosi, o katerih bi bilo mogoče zagotoviti informacije, ne obstajajo. Če obstajajo posebne zahteve glede preiskav, lahko državno tožilstvo med odločanjem o odobritvi zahteve izda obrazloženo odločbo, s katero vnose razglasi za tajne za največ trimesečno obdobje, ki ga ni mogoče podaljšati (člen 335 zakonika o kazenskem postopku).

Če se državno tožilstvo v primeru zlorabe družinskih članov in partnerja ali v primeru zalezovanja odloči, da ne bo zahtevalo zaključka postopka, vašega pravnega zastopnika ali, če ga nimate, vas same obvesti, da je predhodna preiskava zaključena (člen 415-bis zakonika o kazenskem postopku).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

3 - Moje pravice po sojenju

Ali se lahko zoper odločitev pritožim?

Samo žrtev, ki je v postopek vstopila kot civilna stranka, ima pravico do pritožbe. Njena pravica do pritožbe je omejena na zaščito osebnih civilnih interesov.

V skladu z italijanskim zakonom št. 46/2006 civilna stranka nima več splošne pravice do pritožbe, ampak se lahko pritoži le zoper odločitev kasacijskega sodišča (*Corte di Cassazione*).

Pritožbo lahko vložijo v naslednjih primerih:

- glede vidikov obsodbe, ki se nanašajo na civilno tožbo,
- zoper oprostilno sodbo v zvezi s civilnimi vidiki zadeve,
- glede vidikov sodbe, ki zadevajo žrtvino pravico do povračila škode in stroškov.

Kakšne so moje pravice po obsodbi?

Glede obnove postopka ima žrtev kaznivega dejanja, ki je vložila premoženjskopravni zahtevek v postopku, ki se je končal s sodbo in za katerega želi predlagati obnovo, po tem, ko se je obravnava začela, pravico, da se izjavi glede dopustnosti same zahteve. To velja tudi v primerih, ko je bilo takšno izredno pravno sredstvo vloženo zoper obsodbo na podlagi sporazuma o priznanju krivde in je žrtvi možnost, da od domnevnega storilca zahteva povrnitev stroškov priznana s posebno odločbo.

Ali sem upravičen do podpore ali zaščite po končanem postopku? Za koliko časa?

Zakonodajni odlok št. 9 z dne 11. februarja 2015 določa pravila za izvajanje Direktive št. 2011/99/EU, ki temelji na načelu medsebojnega priznavanja in ureja evropsko odredbo o zaščiti, ki zagotavlja, da ukrepi, sprejeti za zaščito osebe pred kaznivim dejanjem druge osebe, ki ji lahko povzroči škodo ali ogrozi njeno življenje, njeno telesno ali duševno celovitost, dostojanstvo, osebno svobodo ali spolno nedotakljivost, veljajo tudi v primeru, če se ta oseba preseli v drugo državo članico. Direktiva določa, da se evropska odredba o zaščiti lahko izda le, če je država izdaje predhodno sprejela zaščitni ukrep, ki zoper osebo, ki povzroča nevarnost, izreka eno ali več naslednjih prepovedi ali omejitev: prepoved vstopa na določene kraje, mesta ali opredeljena območja, na katerih zaščitena oseba prebiva ali jih obiskuje; prepoved ali ureditev stikov z zaščiteni osebo; prepoved ali ureditev približevanja zaščiteni osebi na krajšo razdaljo od predpisane. Ob prejemu evropske odredbe o zaščiti pristojni organ države članice izvršitve brez nepotrebnega odlašanja prizna navedeno odredbo in odloči, da bo sprejel vse ukrepe, ki bi bili v podobnem primeru na voljo po njegovem nacionalnem pravu, da se zagotovi zaščita zaščitene osebe.

Katere informacije bom prejel, če bo storilec obsojen?

Po končani razpravi bo predsedujoči sodnik sestavil in podpisal izrek sodbe. Sestavil bo tudi kratek povzetek dejstev in pravnih argumentov, na katerih temelji sodba. Sodba bo javno razglašena na obravnavi, in sicer tako, da se javno prebere njen izrek. Za stranke, ki so prisotne na obravnavi ali bi tam morale biti prisotne, velja na obravnavi prebrana obrazložitev in izrek sodbe za njeno vročitev. Sodnik bo izdal obsodilno sodbo, če je obdolženec kriv storitve kaznivega dejanja onkraj razumnega dvoma. V sodbi bo sodnik podrobno obrazložil izrečeno kazen in morebitne zaščitne ukrepe (*misure di sicurezza*). Če je obsojenec plačilno nesposoben, bo sodnik plačilo denarne kazni naložil civilno odgovorni osebi. Poleg tega bo v sodbi obsojencu naložil plačilo stroškov postopka. Sodnik bo na zahtevo civilne stranke odredil objavo sodbe v občilih, in sicer na stroške obsojenca, po potrebi pa tudi na stroške civilno odgovorne osebe.

Sodba bo vsebovala:

1. naslov *in nome del popolo italiano* [v imenu italijanskega ljudstva] in oznako sodišča, ki jo je izdalo;
2. osebne podatke storilca in druge osebne podatke, na podlagi katerih ga je mogoče identificirati, ter splošne podatke drugih strank;
3. obtožbo;
4. povzetek vlog, ki so jih predložile stranke;
5. kratko obrazložitev dejstev in pravnih argumentov, na katerih temelji odločitev, navedbo dokazov, na katerih temelji odločitev, in obrazložitev razlogov, zakaj sodnik nasprotnih dokazov ni štel za verjetne;
6. izrek z navedbo zakonodajnih členov, ki so se uporabili;
7. datum in podpis sodnika.

Po objavi se sodba hrani v tajništvu sodišča. Če sodba ni objavljena v 30 dneh ali v drugem roku, ki ne presega 90 dni od izdaje, se o izdaji sodbe obvestijo državno tožilstvo, stranke, ki imajo pravico do vložitve pritožbe, in zastopnik storilca.

Ali mi bo sporočeno, če bo storilec odpuščен iz zapora (vključno s predčasnim ali pogojnim odpustom) ali bo iz zapora pobegnil?

Člen 90 Zakona o kazenskem postopku (*Codice di procedura penale*) določa, da mora biti v primeru nasilnih kaznivih dejanj žrtev, ki je to zahtevala, nemudoma obveščena o morebitnem odpustu ali prenehanju ukrepa za pridržanje ali o pobegu storilca iz zapora ali pripora ali če se obsojenec namenoma ne želi predati.

Ali bom sodeloval pri odločitvi o odpustu ali pogojnem odpustu? Ali lahko na primer podam izjavo ali vložim pritožbo?

Posvetovanje z žrtvijo ni predvideno.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

4 - Nadomestilo

Kako lahko zahtevam odškodnino od storilca kaznivega dejanja (v sodnem postopku, z odškodninskim zahtevkom, z vstopom v postopek)?

Na podlagi storjenega kaznivega dejanja in nadaljnje obsodbe lahko oškodovanec zahteva odškodnino. Italijanska zakonodaja pozna dva načina povrnitve utrpele škode:

- vložitev premoženjskopravnega zahtevka v okviru kazenskega postopka;
- samostojna civilna tožba.

Odločitev je prepuščena oškodovancu, saj zakonodaja postopka loči na: kazenski postopek in civilni postopek.

Šele po vložitvi zahteve za začetek kazenskega postopka ali po samem začetku kazenskega postopka (na obravnavi) lahko oškodovanec, ki ga zastopa odvetnik, vloži premoženjskopravni zahtevek in tako postane stranka v postopku s polnimi pravicami

do obrambe. Hkrati z obsodbo storilca kazenski sodnik civilni stranki prisodi vmesno odškodnino, ki je nemudoma izvršljiva, odločitev o celotnem in dokončnem znesku pa prepusti civilnemu sodišču, ki znesek določi po koncu kazenskega postopka, ko odločba postane pravnomočna.

Namesto vložitve premoženjskoprnega zahtevka v okviru kazenskega postopka lahko oškodovanec s samostojno civilno tožbo zahteva odškodnino za škodo, ki jo je utrpel zaradi storilčevega ravnanja.

Sodišče je odredilo, da mi mora storilec plačati odškodnino/nadomestilo. Kako lahko zagotovim, da storilec res plača?

Ko sodišče storilcu odredi plačilo odškodnine za poškodbe ali škodo, ki jo je utrpela žrtev, ki je vložila premoženjskoprnega zahtevka, ima na voljo tri možnosti: prisodi dokončno odškodnino, izda splošno odredbo o odškodnini ali izda plačilni nalog za vmesno plačilo.

Najbolj ugodna rešitev za žrtev je, kadar sodišče prisodi dokončno odškodnino. V tem primeru se lahko obsojencu hkrati vroči sodba in plačilni nalog (*atto di precetto* – nalog za plačilo, ki se mora izdati pred začetkom izvršilnega postopka), s čimer se od njega zahteva plačilo dolgovanega zneska. To tudi pomeni, da je izpolnjen obvezen pogoj za začetek izvršilnega postopka, če se obsojenec izogiba plačilu (v tem primeru je priporočljivo, da se opravi predhodna poizvedba o premoženju, ki bi se lahko zaseglo).

Kadar odločba o prisoditvi odškodnine izrecno ne vsebuje klavzule o začasni izvršljivosti, je izvršba odvisna od dokončnosti odločbe, ki nastopi, če v danem roku ni bilo vloženo nobeno pravno sredstvo.

Plačilni nalog se lahko vroči hkrati s sodno odločbo, tudi v primerih, ko sodna odločba odredi vmesno plačilo, ki je vedno takoj izvršljivo. Vendar takšno vmesno plačilo ne ustreza vedno interesom žrtev in če žrtev meni, da ni zadostno, mora vložiti civilno tožbo, v kateri se ugotovi preostanek nastale škode in storilcu kaznivega dejanja izreče nova obsodba na plačilo odškodnine.

Civilni postopek je nujen v tretjem scenariju, kadar odločba kazenskega sodišča izda le splošni nalog za plačilo odškodnine, ne da bi določilo znesek odškodnine, in sicer zaradi pomanjkanja zadostnih dokazov.

Če storilec ne plača, mi lahko država izplača predplačilo? Pod katerimi pogoji?

Država mora na podlagi Direktive 2004/80/ES, ki jo je Italija prenesla s predpisi, navedenimi zgoraj, državljanom in nedržavljanom, ki so žrtve naklepnih nasilnih kaznivih dejanj (umor, povzročitev težke telesne poškodbe, spolni napad), storjenih na ozemlju Italije, zagotoviti pravično in primerno odškodnino, če storilec ni znan ali ubeži pravici ali nima dovolj finančnih sredstev za plačilo odškodnine za škodo, ki jo je povzročil žrtvi oziroma njeni družini, če je žrtev umrla.

Ali sem upravičen do nadomestila od države?

(Glej zgoraj)

Ali sem upravičen do odškodnine, če storilec ni bil obsojen?

Če je obdolženec v kazenskem postopku spoznan za nedolžnega, lahko kljub temu vložite tožbo za odškodnino pred civilnimi sodišči, razen če ste se odpovedali tej pravici z vstopom v kazenski postopek na podlagi vloženega premoženjskoprnega zahtevka.

Ali sem upravičen do izrednega plačila, medtem ko čakam na odločitev v zvezi z svojim odškodninskim zahtevkom?

Če ste vložili premoženjskoprnega zahtevka, da bi tako zahtevali odškodnino za nastalo škodo, bo sodišče na podlagi člena 533 zakona o pravnem postopku ob izdaji sodbe odločilo tudi o civilnih vidikih zadeve. V primerih, kjer je dokazano, da je do škode prišlo na podlagi kaznivega dejanja (*an debeat*), vendar njen obseg ni znan (*quantum debeat*), bo sodišče izdalo splošno odločitev v zvezi s civilno odgovornostjo in napotilo stranke na civilno sodišče, ki bo določilo znesek odškodnine (člen 539 zakona o pravnem postopku). **Stranka, ki je vložila premoženjskoprnega zahtevka, lahko kljub temu kazensko sodišče zaprosi, naj ji dodeli vmesno odškodnino**, in sicer v mejah višine škode, ki je bila dokazana. Vmesna odločba bo storilcu in njegovemu zastopniku naložila vnaprejšnje **plačilo zneska kot odškodnine za škodo do dokončnega izračuna višine škode. Takšno vnaprejšnje plačilo je nemudoma izvršljivo**. Gre za instrument, ki na vašo zahtevo omogoča sodišču, da storilcu odredi plačilo vmesnega zneska, če meni, da obstajajo trdni dokazi, ki kažejo na njegovo odgovornost, omejeno na znesek dodeljene vmesne odškodnine. Tudi v kazenskem postopku za določitev višine vmesne odškodnine ni potrebno predložiti dokazov glede višine škode, dovolj je, če se dokaže, da je do škode prišlo, in sicer v višini dodeljenega zneska odškodnine (Kasacijsko sodišče, kazenska sekcija, št. 12634/2001).

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018

5 - Moje pravice do podpore in pomoči

Če sem žrtev kaznivega dejanja, na koga se lahko obrnem za podporo in pomoč?

Po prvem stiku z organi kazenskega pregona boste kot oškodovana stranka v jeziku, ki ga razumete, prejeli informacije o: ustanovah zdravstvenega varstva na območju, ustanovah za nastanitev, sprejemnih centrih in zavetiščih. Če so med žrtvami mladoletniki, je treba obvestiti sodišče za mladoletnike, ki oceni razmere in zaščitne ukrepe. Na vašo zahtevo vas morajo organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj kadar koli povezati z naslednjimi organizacijami:

- službami za podporo žrtvam
- specializiranimi organi za pravno pomoč
- odvetniškimi zbornicami (*Consigli dell'Ordine*)
- nevladnimi organizacijami
- pravosodnimi klinikami – oddelki za sodno medicino
- državnimi organi, vključenimi v pravno pomoč (ministrstvo za pravosodje, ministrstvo za notranje zadeve)

Organizacije za podporo žrtvam

nevladne organizacije – združenja, ki zagotavljajo pravno pomoč žrtvam kaznivih dejanj

1. Sindikati: Italijanska splošna delavska konfederacija (*Confederazione Generale Italiana del Lavoro; CGIL*) – Italijanska konfederacija sindikatov delavcev (*Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori; CISL*) – Italijanska delavska zveza (*Unione Italiana del Lavoro; UIL*)
2. Združenje Libera (protimafijska organizacija) – 0832 683429683430
3. Varna hiša za ženske v Rimu – 06 6840172006
4. združenja potrošnikov
5. Nacionalna mreža združenj za pravice starejših (*Associazioni per i Diritti degli Anziani; ADA*) – 06 48907327
6. mreža Dafne (podpora žrtvam nasilja) – 011 5683686

Telefonska številka za boj proti trgovini z ljudmi – 800 290290

Telefonska številka za boj proti nasilju – 1522

Telefonska številka za boj proti diskriminaciji – 800 901010

Telefonska številka za pomoč žrtvam pohabljanja spolnih organov – 800 300558

Telefonska številka za pomoč žrtvam terorizma in organiziranega kriminala 06 46548373 – 06 46548374 – 06 46548375

Telefonska številka za pomoč žrtvam kaznivih dejanj mafije – 800 191000

Telefonska številka za pomoč žrtvam izsiljevanja in oderuštva – 800 999000

Telefonska številka v katerem koli jeziku za pomoč pri prijavi incidentov, povezanih z diskriminacijo in rasizmom – 800 901010

Telefonska številka za pomoč mladoletnikom – 114

Ali je podpora žrtvam brezplačna?

Podpora žrtvam je brezplačna.

Kakšne oblike podpore lahko dobim od državnih služb ali organov?

Nasilna kazniva dejanja imajo lahko travmatične učinke na žrtev, zato lahko kot žrtev zaprosite za pomoč ustrezne javne službe, ki jih zagotavljajo lokalni zdravstveni domovi (*Azienda Sanitaria Locale; ASL*), kot so centri za družinsko svetovanje (*consultorio familiare*), in lokalne skupnosti (socialne službe). Če so med žrtvami mladoletniki, je treba obvestiti sodišče za mladoletnike, ki oceni razmere in zaščitne ukrepe. Na vašo zahtevo vas morajo policijski organi (vojaška policija (*Carabinieri*), državna policija, občinska policija itd.) kadar koli povezati s takimi centri. V nekaterih sprejemnih centrih so varne hiše, v katerih se lahko v resnejših primerih nastanite, da ubežite nadaljnjemu nasilju. Za pridobitev informacij o sprejemnih centrih na vašem območju in/ali stik z njimi lahko pokličete tudi brezplačno telefonsko številko 1522, ki jo upravlja urad italijanskega predsednika vlade. Če imate osebne težave, lahko zaprosite za pomoč tudi skrbnika za podporo (*Amministratore di Sostegno*), ki je posameznik, ki dela pod vodstvom skrbniškega oddelka civilnega sodišča in je odgovoren za brezplačno pomoč posameznikom, ki se znajdejo v težavah, tudi le začasnih, pri zadovoljevanju njihovih potreb. Zahtevek lahko vložite neposredno na civilno sodišče ali pa svoje težave pojasnite socialnim službam lokalne skupnosti, tako da lahko te o tem obvestijo urad javnega tožilstva za civilne zadeve, ki lahko v vašem imenu odredi ukrepanje.

Kakšne vrste podpore lahko dobim od nevladnih organizacij?

Nevladne organizacije nudijo različne vrste podpore, vključno s psihološko podporo, začasno nastanitvijo v objektih, kot so sprejemni centri, pravno pomočjo in svetovanjem, materialno podpora, zagotavljanjem potrebščin itd.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zadnja posodobitev: 15/10/2018